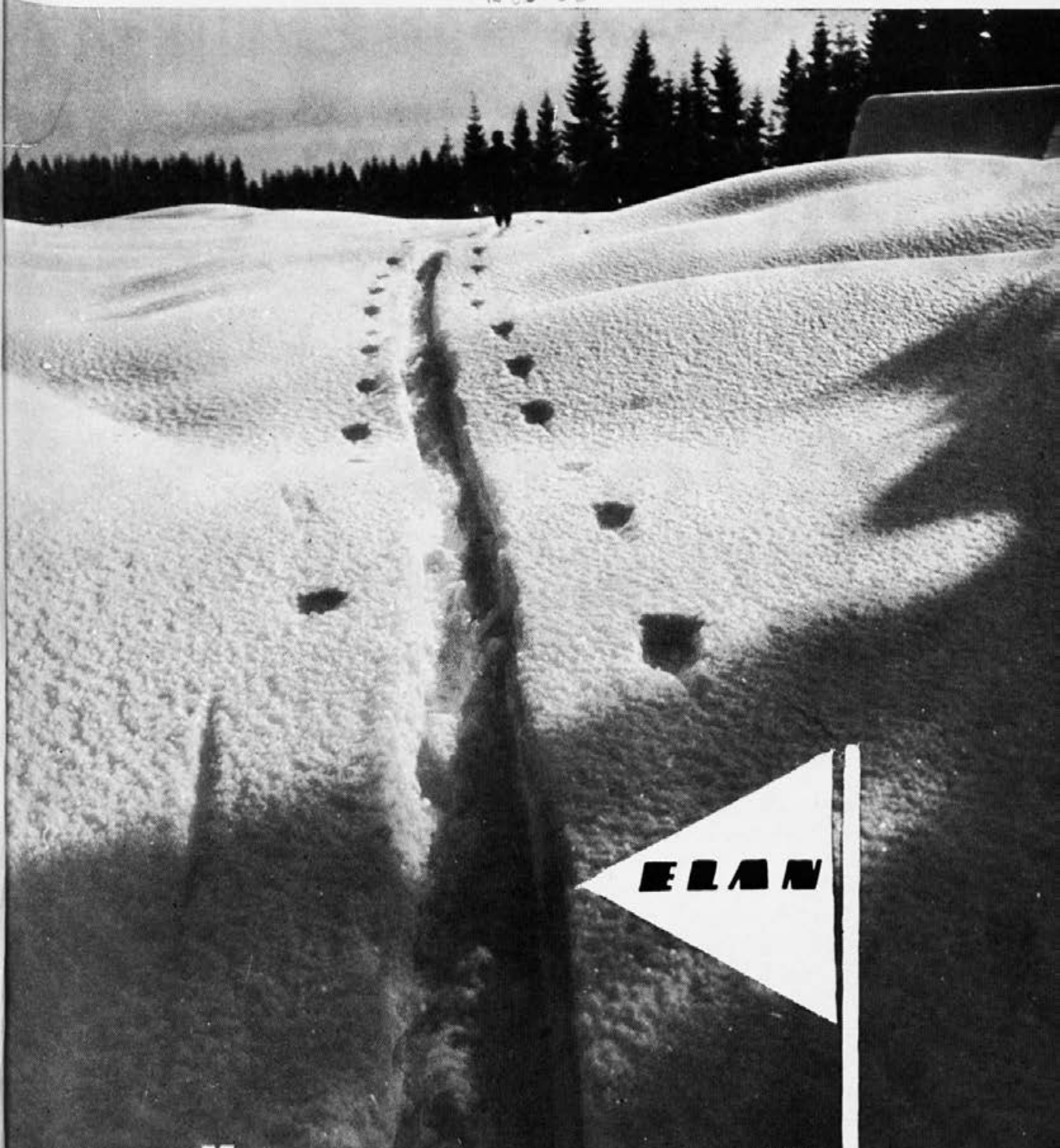

1365-66

NAŠA SMUČINA NAŠA SMUČINA

IZHAJA Mesečno
IZDAJA: UPRAVNI ODBOR
UREJA: UREDNIŠKI ODBOR
UREDNIK: SLAVKO KNAFELJ
REDAKCIJA: REDAKCIJSKI ODBOR
NAKLADA: 600 IZVODOV

15. X. 1965

V-1

po reformi PRI NAS

(IZ ZASEDANJ DS)

Tov. Osterman ing. Jože je analiziral položaj podjetja spričo ukrepov gospodarske reforme, potem pa prikazal realne možnosti za izboljšanje položaja, za povečanje produktivnosti in za znižanje proizvodnih stroškov, kakor se to v grobem lahko ugotavlja s tem, da bi mobilizirali vse notranje ~~možne~~ in proizvodnje usmerili tako, da bodo proizvodni stroški čim manjši in dohodek sam čim večji.

Primerjalne analize lanskoletnega obračuna po starih in pa po novih pogojih so pokazale, da se zmanjšuje dohodek predvsem zaradi podražitve domačih kakor uvoznih surovin ter goriva in iz istih primerjalnih analiz je sledilo, da s povečanjem plač na vsaj približno realni nivo porasta življenjskih stroškov, ostane za sklade podjetja minimalno sredstev.

Ker je naše podjetje pretežno proizvodno podjetje za izvoz, saj skoraj 80 % glavnega proizvoda smuči izvažamo, je direktor omenil, da smo sedaj dobili pri izvozu za 1 \$ 1.250.- din, dočim bomo po novem dobili 1.400.- dinarjev. Pri uvozu pa se bo sicer procentualno aarina zmanjšala, vendar je zaščitna carina na uvoz 80 do 20 %, kar pa nam poveča seveda nabavno ceno uvoženih materialov. Najtežji je položaj v domačih materialih, predvsem glavni surovini jesenove mu žaganemu lesu, kjer se predvideva te surovine povišane za preko 100 % na dosedanje plafonirane cene.

Čeprav smo v glavni meri vezani samo na izvoz, pa lahko ugotavljamo, da ni prav nobenih možnosti za povečanje izvoznih cen, kajti na tržišču je nastala stabilizacija v pogledu cen, odnosno so celo

tovarne kakor Fischer, ki je največja tovarna smuči, cene znižali in so izpod naših.

Pri teh ugotovitvah je odvisno povečanje dohodka podjetja in s tem tudi osebnih dohodkov ob višjih življenjskih stroških od boljšega poslovanja samega podjetja, od povečanja produktivnosti dela in od zmanjšanja proizvodnih stroškov. Zaradi tega je delo organov upravljanja in vodstev podjetja usmerjeno v to, da bi v bližnji prihodnosti ugotovili možnosti za boljše poslovanje in da bi našli čim primernejši način nagrajevanja po delu in sicer že v okviru današnjih predstoječih samoupravnih p predpisov. Direktor podjetja je predložil za ta akcijski program, ki na srečo sovпада z rekonstrukcijo v našem podjetju, to se pravi z modernizacijo same proizvodnje, da se ta produktivnost poveča ne na račun fizičnega polaganja dela, temveč boljše strojne opreme, mehanizacije in organizacije in predlaga predvsem sledeče:

Da se v najkrajšem času z ozirom na rekonstrukcijo in boljše pogoje ponovno prouči celotna organizacija podjetja, odpravijo v tem smislu gotove nedoslednosti v tej organizaciji in poveča učinkovitost organizacije.

Po predlogu tov. direktorja pa naj bi se te organizacijske oblike razbistri-
le še tekom meseca avgusta. To bi se
sicer že vsopredno takoj pričelo s pro-
blemom same delitve dohodka in pa potem
tudi delitve osebnih dohodkov v okviru
postavljenih nalog. Jasno je, da je tre-
ba pristopiti k točnemu pregledu vseh
določil posameznih samoupravnih aktov,
kjer bo treba, da celoten kolektiv po-
kaže posluš za resnost položaja in sa-
mo z združenimi močmi poduzame vse ukre-
pe, ki so potrebni, čeprav morda v ne-
katerih primerih tudi boleči.

Povečanje planiranega brutto dohodka je
možno le z uspešnim izvajanjem omenje-
nih nalog akcijskega programa.

Za delno kritje povečanja življenskih
stroškov ima podjetje na razpolago prav
zaprav le samo tista sredstva v okviru
planiranega brutto osebnega dohodka, ki
se pojavljajo v korist netto osebnih
dohodkov z znižanjem prispevkov za pro-
račun in socialno zavarovanje, vključu-
joč znižanje dodatnega prispevka za so-
cialno zavarovanje s čimer se poveča
znesek osebnih dohodkov za cca 11 %.
Prav tako je še v naslednji točki pred-
log, da se nižjim kategorijam da neki
fiksni dodatek, ki pada po kategorijah.

Tov. Lipnik Jože je v razpravi dejal,
da še vsi vplivi gospodarske reforme ni-
so znani. Po izračunu in primerjavi z
lanskim letom ugotavljamo, da bo podje-
tje moralo resno pristopiti k izvajanju
gospodarske reforme in z boljšo organi-
zациjo zmanjšati stroške posameznim pro-
izvodom, ker v nasprotnem slučaju ne bo-
do več rentabilni. Zaradi vpliva gospo-
darske reforme je DSP sprejel sklep o
povišanju cen naših proizvodov. V pov-
prečju so bile cene smuči povečane za
cca 15 %, glede vpliva gospodarske re-
formе se povečajo stroški proizvodom to-
liko, da bi morali smuči podražiti za
cca 25 %. Razliko med 15 % in 25 % pa
bomo morali kriti z večjo produktivnost-
jo. Smuči so se na domačem trgu skupno
s prometnim davkom v trgovski mreži po-

dražile za cca 30 %. S tem je možno, da
se zmanjša zanimanje za naše izdelke,
kar nas bo prisililo, da znižamo cene,
če bomo hoteli obdržati kupce. Velik
problem nastaja zaradi podražitve doma-
čih materialov in materialov iz uvoza
zaradi nove cene š.

teden Mikič Alojz požarne varnosti

Bliža se čas, ko bomo po vsej Jugosla-
viji zopet praznovali požarnovarnostni
teden. Vsi se moramo zaveda-
ti, da čim bolj pestro sodelujemo v tem
tednu in to pri predavanjih, ki jih bo
naše društvo priredilo za vse člane.
Vemo, da pri teh predavanjih dobi vsak
nekaj znanja za preprečitev in odstra-
nitev začetnih požarov, katere smo že
zmanjšali na minimum s tem, da smo s
predavanji dosegli kar se zahteva od
nas vseh: Čuvajmo našo družbeno lastni-
no! Pri predavanjih naj nikogar ne manj-
ka, ker bomo le s tem pokazali, da smo
pripravljeni obvarovati naše podjetje
pred ognjem.

Naše društvo bo v tem tednu imelo akci-
jo za vpis novih članov in članic. To
je potrebno, ker imamo novo, moderno
gasilsko orodje. Ne vemo ne dneva ne
noči, kje nas čaka ogenj. Ne samo v pod-
jetju, tudi doma na svojih domovih mo-
ramo biti previdni, da odstranimo vso
navlako, katera je ognju nevarna, zla-
sti pred našimi otroki. Tudi to spada
v teden požarne varnosti. S tem bomo
koristili sebi in družbi.

V preteklosti smo imeli v našem podjet-
ju več požarov. Eden večjih je bil zelo
usoden, saj nismo vedeli ali bo sploh
Elan še obstojal. Več drugih manjših pa
smo v kralji zadušili. Tako moramo paziti
tudi v bodoče.

Prosimo vse člane kolektiva za čim več-
ji vpis, ker moramo biti pripravljeni
uničiti ogenj, če bi do tega prišlo. Vse
ostale člane prosimo za pazljivost v
podjetju in doma še vnaprej in še večjo
v tem tednu.

PROIZVODNJA

SEPTEMBRA

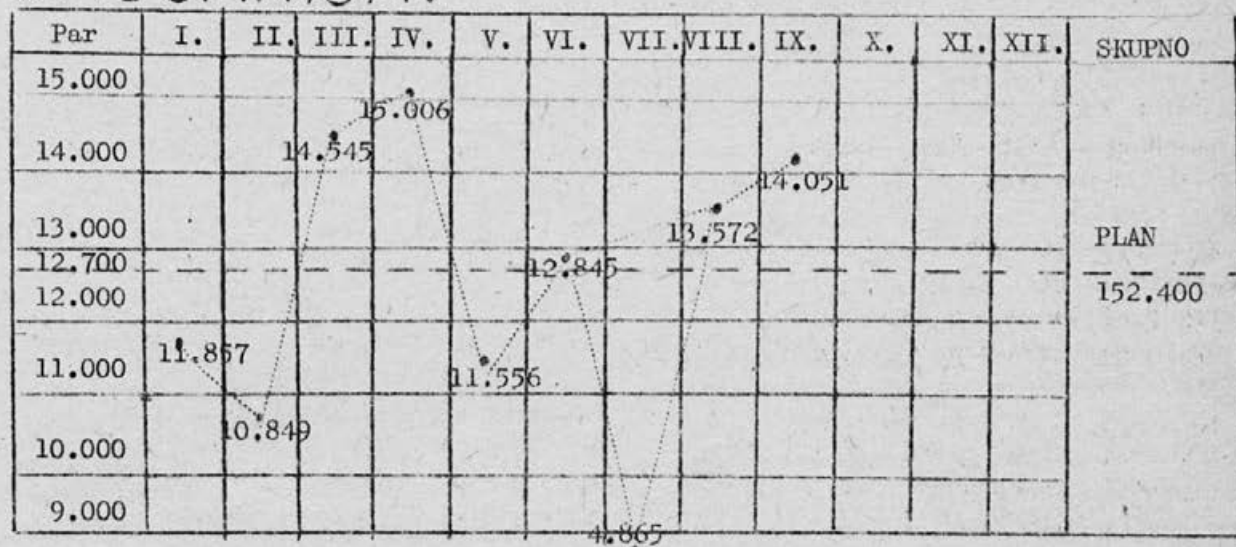
Knafelj Slavko

ELAN: Mesečni plan 159,5 milj.
 Septembra doseženo 198,8 milj. ali 124 %

Kumulativni plan 9 mes. 1,476,0 milj.
 Kumulativno dosež. 9 m. 1,579,0 milj. ali 107 %

Letni plan 1,914,0 milj.
 Doseženo v 9 mesecih 1,579,0 milj. ali 82,5 %

SMUČARIJA: KOLIČINSKO

Končno smo le še 5.000 parov smučí v zaostanku po planiranih mesečnih količinah (plan 9 mesecev 114.300 parov, gotovo 109.144), kar pa bo v meseeu oktobru in še delno novembru zravnano. Zato nam jamčijo dosedanja močna nadoknadenja v avgustu in septembru. Tako da letos praktično ne bo nikakih stercnacij naročil, oz. bomo kos vsem obveznostim do kupcev, tudi domačih kar se da pravočasno.

Vrednostno:

Mesečni plan 109,7 milj.
 Sept. izvršeno 158,0 milj. ali 144 %
 Komul. 9 mes. pl. 987,3 milj.
 Izvrš. v 9 mes. 1,156,5 milj. ali 117 %
 Letni plan 1,316,0 milj.
 Izvrš. v 9 mes. 1,156,5 milj. ali 88 %

Zapreke v proizvodnji so bile v kratkotrajnem pomanjkanju nekaterih uvoznih materialov kot lakov in dopolnil, celtane in kita.

TELOV. ORODJE :

Mesečni plan 18,1 milj.
Sept. doseženo 14,5 milj. ali 80 %

Kumul. 9 mes. pl. 162,9 milj.
Dosež. v 9 mes. 141,3 milj. ali 87 %

Letni plan 216,0 milj.
Dosež. v 9 mes. 141,3 milj. ali 65,5 %

Podatki iz meseca v mesec kažejo, da obrat SLO ne bo izpolnil planskih obveznosti iz razloga, ker tudi ne bo fiksnih naročil v višini planirane letne vrednosti. To nam kaže dejstvo, da pri teh kapacitetah sicer dela ne manjka, ni pa niti zaostanka po zahtevah prodaje. Mnogo izdelkov je zaradi vpliva višjih cen ostalo v skladišču na zalogi, tako da prvič v vseh letih nimamo urgenc in pritiska s strani prodaje domači trg.

To je po eni strani pozitivno, po drugi pa zopet ne, ker ni posebnih večjih izgledov zasedbe kapacitet tega obrata po prvem osnutku plana 1966.

Tako smo se pri planiranju za letošnje leto malo ušтели, saj smo računali na bistveno povečanje telovadnega orodja s tem da bi odpravili konkurenco. Vendar nam v sedanjem trenutnem položaju morda pride prav, da smo odlašali z razširitvijo tega obrata.

KOV. OBRAT :

Mesečni plan 21,0 milj.
Sept. doseženo 21,3 milj. ali 101,5 %

Kumul. 9 mes. pl. 189,0 milj.
Dosež. v 9 mes. 200,1 milj. ali 106 %

Letni plan 253,0 milj.
Dosež. v 9 mes. 200,1 milj. ali 79 %

Pri tem obratu so planske obveznosti dokaj realne v primerjavi z doseganjem in naročili. Res je, da je plan dokaj napet, vendar ni pretiran. Res je tudi da obrat v tako neizpolnjenih pogojih - prostorninsko in delno strojnih - ustvarja več kot se je od njega pričakovalo.

Pomanjkanja repormateriala ni bilo, razen še vedno patent žice za pionir okovo in nekaj odlitkov za novo telovadno orodje. Obrat KO je v stanju, da prične s proizvodnjo za leto 1966, kar je povsem normalno.

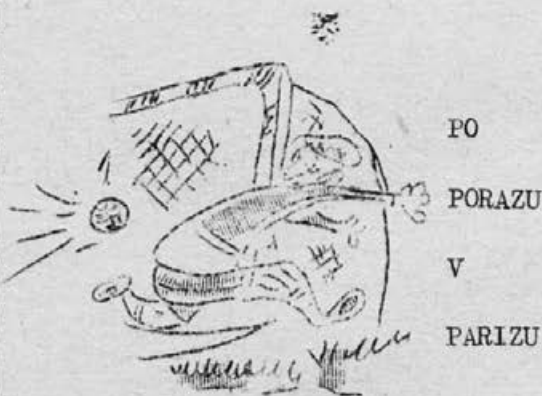
SEDL. OBRAT :

Mesečni plan 5 milj.
Sept. doseženo 5,4 milj. ali 108 %

Kumul. 9 mes. pl. 45,0 milj.
Dosež. v 9 mes. 50,8 milj. ali 113 %

Letni plan 60,0 milj.
Dosež. v 9 mes. 50,8 milj. ali 85 %

Problemov v SO glede materialov ni bilo. Pač pa nastajajo v zvezi z delom. Trenutno se v proizvodnji leskove palice, sledi pa tapiciranje koz in konj. Vendar so naročila za letos v glavnem izčrpana.

Pa smo le prihranili nekaj deviz, ko nam ne bo treba iti na svetovno prvenstvo.

komercialni

Knafelj Slavko

NA BLEDU OD 7. - 9. X. 1965

seminar

Podjetje "Elan" je organiziralo tridnevni seminar za vse naše odjemalce - trgovce, sodelavce, zastopnike in druge. Seminar je bil izveden kot vsako leto, to pot v dvorani GG na Bledu, vendar mnogo kvalitetnejše ko prejšnji.

Dnevni red je bil zelo pester:

1. Sprejem udeležencev v hotelu "Jelovica" Bled
2. Ogled tovarne "Elana"
3. Predavanje o razvoju "Elanove" proizvodnje - predavatelj vodja gospodarskega oddelka tov. Knafelj Slavko
4. Predavanje o inštitutu "Elan" in njegova vloga - predavatelj direktor inštituta tov. ing. Hočevar Jurij
5. Predavanje o telesni kulturi - predavatelj visoke šola za telesno kulturo prof. Jeločnik
6. Predavanje o Oblikovanju in konstrukciji - predavatelj oblikovalec arh. Čufer Andrej
7. Predavanje o demonstraciji vezi "Marker" in predvajanje filma iz Garmisch - Patenkirchen-a, Zap. Nemčija - predstavnik firme "Marker"
8. Predavanje o "Elanu" doma in v svetu - predavatelj šef komerciale tov. Bogataj Vinko
9. Predavanje o kemiji v "Elanu" - predavatelj raziskovalec ing. Petriček Peter.
10. Predavanje o konstrukciji smuči - predavatelj vodja raziskovalcev ing. Robič Andrej.
11. Predavanje o smučarski vezi "Trenta" - predavatelj predstavnik iz podjetja "Trenta" Bovec
12. Predavanje o izbiri smuči in dopolnilne opreme - predavatelj predstavnik Smučarske zveze Slovenije
13. Predavanje o poškodbi na smučeh in reklamacije - predavatelj šef kontrole Mulej Stanko
14. Predavanje o montaži okove in manjša popravila smuči - predavatelj vodja servisne službe tov. Sajbic Franc
15. Prikaz filmov: "Ski - Total", "Planica - 63", testiranje smuči v "Elanu"

Povdarek je bil predvsem na razvoju smučarstva in smučarske proizvodnje, plasmana smuči, sestavu in študiju smuči, kontroli, montaži, servisnih službah, ipd - podkrepljen z raznimi filmi in diapozitivi.

Prepričani smo, da bo ta seminar pri naših trgovcih našel pozitiven odmev in večja naročila na domačem trgu.

NEPREKINJENI. LEPLJENI. ROBNIKI

Hočevar ing. Jurij

Inštitut intenzivno nadaljuje s proučevanjem tehnologije neprekinjenega lepljenja robnikov in s poizkusno izdelavo smučk s takimi robniki. Rezultati so dobri in lahko pričakujemo kmalu tudi v proizvodnji prve izdelke.

Neprekinjeno lepljeni robniki so velika pridobitev za smučarstvo, posebno pri metalnih smučeh kakor pri teh iz umetne mase.

Po vsej dolžini zalepljeni robniki dajo smučakam znatno boljše prožnost in tudi večjo trdnost. S takimi smučmi je vožnja gibčnejša in lahkotnejša.

Neprekinjeno lepljeni robniki oblikujejo po vsej dolžini robov gladko nelo mljeno linijo, ki zagotavlja resnično občutka polno vožnjo s tem, da enakomerno prenaša težo smučarja na celo ploskev smučk, ki prikazujejo popolnoma pravilno linijo upogibov.

S to lastnostjo neprekinjeno lepljeni robniki kvalitetno zelo prekašajo kratke robnike, ki oblikujejo s prekinitvami oglato - lomljeno linijo, posebno pa še lomijo in povzročajo, da poka drsna obloga, ki prekriva robnike. Te napake se pri neprekinjeno lepljenih robnikih ne pojavljajo.

Lepljenje robnikov preiskujemo po principu vulkanizacije s surovo gumo. Tak način lepljenja zagotavlja res elastično povezavo robnika na smučko. Smučka, ki je sicer vpeta v robnike, kakor v "modrc" (po Europa-Sport) ostane mehka in prožna, poleg tega pa tudi na uvijanje zadostno odporna.

V bližnji prihodnosti si bomo omislili še zgornje robnike - kovinske in neprekinjeno lepljene, potem nam pa iz kovinskega oklepa res smučka ne bo nikamor pobegnila. Tu mislimo predvsem na to, da nam na metalno oblogo neprekinjeno lepljeni robniki zagotavljajo pravilnejšo obliko smučmi po širini, saj imamo sedaj še mnogo težav s stranskim - bočnim ročnim brušenjem, ki nam v največ primerih pokvari dobro zastavljeno obliko po modelu na Wigo stroju.

Pri obravnavanju zgornjih robnikov, ko mislimo še na celuloidne robnike, se opredeljujemo izključno na cele neprekinjene robnike. Saj je jasna tudi njihova prednost pred prekinjenimi kratkimi.

Cele celuloidne robnike dobavljajo v kolutih cca 70 m dolžine in normalnega profila 2/4 mm. Robnik v takem traku je najprimernejši za montažo in daje smučki najboljše svojstva. Uporaba je ekonomična, ker praktično ni odpadka, montaža pa lažja, ker je brez dolžinskega spajanja robnikov.

S pravilno uporabo in obdelavo robnikov bo naša proizvodnja kvalitetnejša in tudi za pogled še mnogo lepša.

KADRI septembra

Valjavec Franc

STANJE DELOVNE SILE na dan 30. septembra 1965

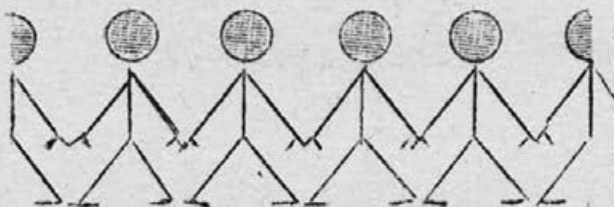
V podjetju z obratom družbene prehrane je bilo skupno zaposlenih 556 delavcev, od tega:

moških 280
žensk 276
skupaj 556

V inštitutu pa je bilo skupno zaposlenih 14 delavcev, od tega:

moških 12
žensk 2
skupaj 14

GIBANJE DELOVNE SILE

V septembru so se zaposlili sledeči novi delavci:

JAGODIC Vinko - na delovnem mestu skladiščnega delavca v skladišču gotovih izdelkov - sezonska zaposlitev za določen čas.

SMOLEJ Emil - mizar KV na delovnem mestu mizarska ročna dela v telovadnem orodju - povratnik iz JLA

VIDIC Anton - kolar KV na delovnem mestu mizarska ročna dela v smučariji - povratnik iz JLA.

Želimo jim veliko uspeha pri izvrševanju delovnih nalog.

V septembru pa so odšli sledeči delavci iz podjetja:

MALOVRH Slavko - zaposlen na delovnem mestu izdelava modelov v smučariji - samovoljna zapustitev dela.

JUSTIN Janez - zaposlen na delovnem mestu lakiranje v obratu vzdrževanja - samovoljna zapustitev dela.

LOMBAR Marjan - zaposlen na delovnem mestu mizarska ročna dela v telovadnem orodju - po dogovoru za določen čas v JLA.

MENCINGER Boris - zaposlen na delovnem mestu varilec v kovinskem obratu - v JLA.

BRUMEC Friderika - zaposlena na mizarskih ročnih delih v smučariji - po sporazumu.

iz inštituta:

GORIČNIK Janez - zaposlen za delovnem mestu evidentičarja - po sporazumu.

ROJSTVA:

Rodili so se:

Zima Janezu - deklica

Cundrič Mariji - deček

obiski v tujini ~

(Iz zapisnika UO)

Hočevar ing. Jurij in Petriček ing. Peter sta obiskala tovarno plastičnih oblog "SIC-MAZUCKELI" v Veresi Italija. Obrazložila sta uspeh potovanja in dejala, da se ne predvideva nobenih problemov pri nabavi plastičnih oblog in da so pogoji zelo ugodni.

Osterman ing. Jože, direktor podjetja, je bil na službenem potovanju v Vzh. Nemčiji, kjer je sodeloval v zvezni komisiji za kooperacijo in tehnično sodelovanje med Jugoslavijo in Vzh. Nemčijo. V poročilu je med drugim dejal, da je obiskal tudi Leipzigiški sejem, na katerem so razstavljali predvsem proizvajalci vzhodnih držav. Na sejmu je bilo za naše smuči precejšnje zanimanje.

Robič Rezka, komercialist, je bila na službenem potovanju v Vzh. Nemčiji. Na sejmu v Leipzigu je skupno s podjetjem Centromerkur zastopala naše podjetje. V poročilu je dejala, da so naši razstavljeni artikli vzbudili zanimanje na vzhodnem tržišču.

ODOBRENA SLUŽBENA POTOVANJA V INOZEMSTVO.

V času od 24. do 26. novembra se bo vršil mednarodni sejem SPOGA za športne artikle, camping in vrtno opremo v Kölnu Zap. Nemčija. Kot vsako leto se tega sejma udeleži naše podjetje s primernim razstavnim prostorom. Glede na to, da se tega sejma udeležijo vsi na-

ši kupci in na katerem običajno zaključujemo vse razpoložljive količine naših izdelkov za prihodnjo sezono, je nujno, da se na ta sejem pošlje predstavnik našega podjetja.

Za reklamacijska popravila naših smuči v Švici ima podjetje v organizaciji Intersporta Zürich servisno delavnico, v kateri delajo naši člani kolektiva. UO je določil za ta popravila tov. Bulovec ali Janc Tinčka in tov. Resman Otonc.

AVSTRIJCEM GRE

Poročevalska služba industrije javlja, da je avstrijska industrija smuči letos znova lahko razširila svojo proizvodnjo. Izvoz pa se je odvijal neenakomerno. Medtem ko je bil pri metalnih in plastičnih smučeh dosežen porast, so pri lesenih smučeh zabeležili upadanje. Uvoz se je sicer znatno povečal, vendar še vedno precej zaostaja za izvozom.

Kljub najostrejši mednarodni konkurenci je avstrijski industriji smuči uspelo, da je obdržala svoj mednarodni položaj. Vsekakor bo tržišče vedno težje obdelovati in pogoj za uspeh bodo le stalni povečani naporji za izvoz.

PREMLAD NAS JE JAKA ZAPUSTIL!

KOMAJ V 44 LETU STAROSTI, SREDI DELOVNEGA POLETA GA JE ZAVRATNA BOLEZEN POLOŽILA NA BOLNIŠKO POSTELJO IN LE NEKAJ MESECEV ZA TEM, PRED ... DNEVI GA JE SMRT IZTRGALA TRPLJENJU.

VEČ KOT 16 LET JE BIL NAŠ SODELAVEC, KOVINAR, MARLJIV, DOBROSRČEN IN VEDNO DOBRE VOLJE. ZARADI ZNANJA IN SPOSOBNOSTI - KAR MU JE PRINESLA PRAKSA, JE DALJ ČASA OPRAVLJAL POSEL PREDDELAVCA. BIL JE EDEN TISTIH VZDRŽLJIVIH, KLENIH IN DOBRIH LJUDI, KI NE OMAHUJEJO OB VSAKI TEŽAVI. SVOJE ZNANJE IN POMOČ JE VEDNO NUDIL VSAKOMUR KDOR GA JE PROSIL. ZARADI SVOJIH VRLIN JE BIL IZVOLJEN VEČKRAT V DS PODJETJA IN CELC V UPRAVNI ODBOR.

DOMA PA SI JE V POTU SVOJEGA OBRAZA PRIMERNO PREUREDIL HIŠICO, SKROMNO A POŠTENO.

USODA MU JE CELO ŽIVLJENJE KROJILA TRNOVO POT, OD TRDIH OTROŠKIH LET SKOPE PRIMORSKE PREKO 7 LETNEGA VOJAŠKEGA ŽIVLJENJA IN USTVARJANJA EKZISTENCE.

HUDO NAM JE ZANJ IN POGREŠALI GA BOMO!

SPOMIN NA BULOVČOVGA NACA

KDO NI POZNAL STAREJŠEGA MOŽA, KI JE BIL VEDNO VESEL Z DOVTIPOM NA USTIH, BARVE KOT FANT OD FARE - ČEPRAV JE VEDNO KAŠLJAL - KOT JE SAM PRAVIL OD CIGARET, NADUHE .....?

TO JE BIL NAŠ UPKOJENEC, VRATAR NAC, KI JE VEČER SVOJEGA ŽIVLJENJA PREŽIVEL PRI SVOJIH V BEGUNJAH. ZADELA GA JE KAP. SPOMINJAMO SE GA ŠE IZ PREJŠNJIH LET, KO JE - TRGOVSKEGA RODU - ŠE VODIL SKLADIŠČE GOTOVIH IZDELKOV V ELANU, PA VSA POZNEJŠA LETA, KO JE V VRATARNICI OPRAVLJAL SLUŽBENO DOLŽNOST.

ČEPRAV NE VEČ MLAD, BI ZARADI LET ŠE LAHKO BIL MED NAMI, ČE GA KRUTA USODA NE BI KAR ČEZ NOČ ~~POBETELA~~.

NAM VSEM KI SMO GA DOBRO POZNALI, BO OSTAL V TRAJNEM SPOMINU!

VARNOST V INTERNEM PROMETU

Zajc Bojan

Z dneva v dan se večja število motornih vozil na novih cestah, s tem v zvezi pa tudi narašča število prometnih nesreč. V ilustracijo naj samo navedem, da smo pred petimi leti v podjetju ugotavljali cca 15 motornih vozil in 5 osebnih avtomobilov, medtem ko se je danes to število vsaj 5 x povečalo. Pri tem številu niso zajeta kolesa in transportna sredstva, ki se uporabljajo v internem prometu v obratih in med posameznimi obrati (dvigosi, viličarji, razne transportne prikolice, itd).

Od skupnega števila 39 poškodb v podjetju v lanskem letu, se je na poti na delo in iz dela ponesrečilo 8 delavcev, pri internem transportu in manipulaciji pa se je ponesrečilo 7 delavcev, kar je skupaj 15 delavcev ali 38 % od vseh ponesrečenih delavcev v letu 1964.

Vsi ti podatki nam povedo, da je varnost v prometu in internem transportu zelo pomembna in da je temu problemu treba posvetiti veliko več pozornosti. Z dodatno nabavo in namestitvijo nadstrešnic in kolesarnic izven prostorov podjetja (poleg nove vratarnice), bo problem transporta z javnimi transportnimi sredstvi skoraj v celoti rešen, predvsem pa bo nujno zagotoviti varnost z internimi prometnimi sredstvi, saj so nesreče pri transportu in v prometu večinoma težje, velikokrat pa se tudi končajo zelo tragično.

Dosedanje analize poškodb pri transportu v podjetju so pokazale, da je bil nezgodam vzrok največkrat nepazljivost upravljalca transportnega sredstva, kršenje splošno priznanih določil, pomankljivo poznavanje varnostnih predpisov ter premagane pozornosti nas vseh do te problematike.

Da se zagotovi večja varnost kakor v javnem, enakó v internem transportu, je imenovana v podjetju komisija za prometno vzgojo in varnost v internem prometu, katera bo tudi izdelala poseben pravilnik. Osnovne delovne zadolžitve komisije bodo predvsem sledeče:

1. Vzgoja članov kolektiva v varnosti v prometu, predvsem v obliki raznih poslovanj, predvajanje raznih filmov iz področja prometne varnosti, itd.
2. Preventivno ukrepanje za doseg večje varnosti v prometu v podjetju in izven podjetja.

3. Skrb za ureditev prometa.
4. Posebna in ena najvažnejših nalog komisije pa je skrb za varnost v internem prometu. Transport oseb na transportnih sredstvih, založeni in neprosti prehodi in transportna pota nepravilno zlagani material in izdelki, previsoki in nepravilni zložaji na transportnih sredstvih, ter ostale nepravilnosti samo ogrožajo varnost zaposlenih in varnost materiala, ki se prenaša.

15 poškodb v lanskem letu zaradi transporta in prometa je previsok davek. Ureditev tehnološkega procesa v smučarskem obratu in ureditev transportnih poti pomeni vsekakor pozitiven korak, če pa bo vsak član kolektiva, posebno pa tisti, ki so odgovorni za varen transport, še v večji meri skrbeli za to problematiko, uspehi verjetno ne bodo izostali.

ROČNI GASILNI APARATI

Gasilec
Andrej Resman

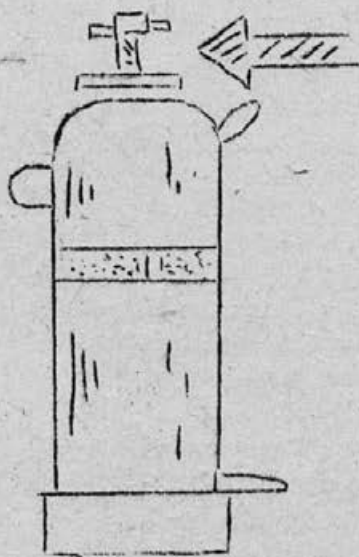

V okviru tedna požarne varnosti smo se odločili, da seznanimo člane našega kolektiva o rokovanju z ročnimi gasilnimi aparati.

V našem podjetju obstojajo v glavnem tri vrste aparatov in to aparati na peno, aparati na prah in aparati na CO_2 , ki so sistematično razporejeni po vseh obratnih prostorih podjetja. Dolžnost slehernega člana kolektiva je, da zna z vsemi temi aparati rokovati, da bi ob eventualnem nastalem požaru na njegovem delovnem mestu lahko uspešno požar pogasil. Z ročnimi gasilnimi aparati se gasijo manjši nastali požari, katere je možno pogasiti ali pa vsaj omejiti vse dotlej, dokler se ne uporabi večja tehnična gasilska sredstva, oziroma dokler ne nastopijo gasilske enote.

Ročni gasilni aparat PH, T 15

za gašenje s kemično peno

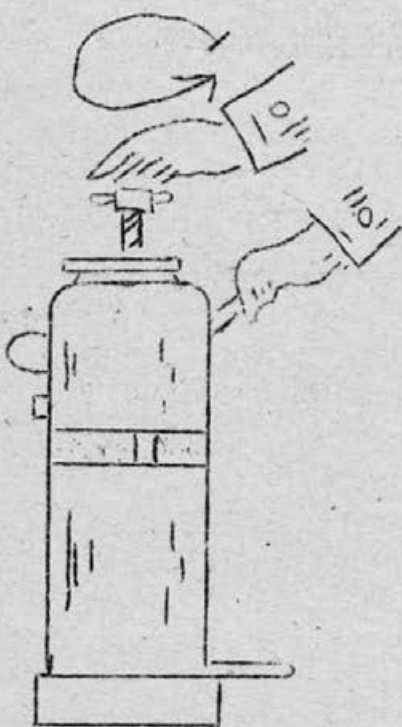

Od aparata T 14 se razlikuje le v tem, da ima na glavi aparata vijak, ki se končuje v obliki krilne matice.

Z NJIM GASIMO:

- lahko vnetljive tekočine
- vnetljive snovi

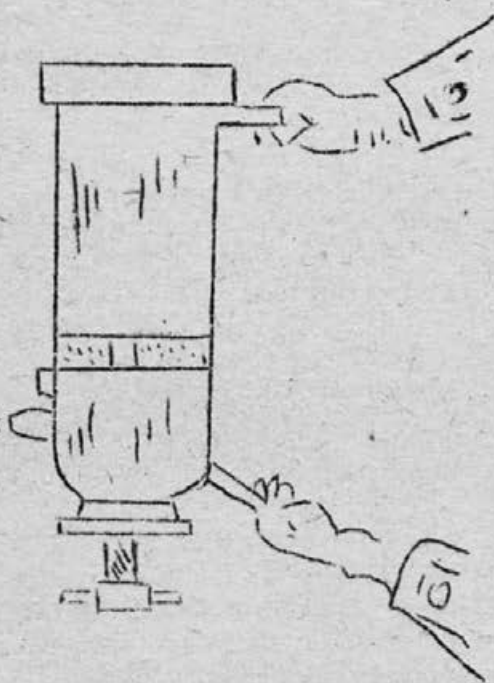
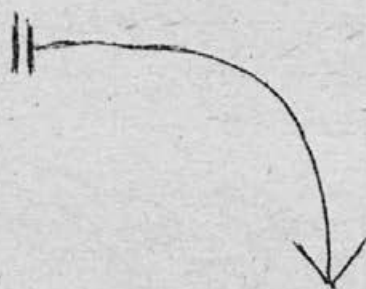
Aparat ni za gašenje požarov na električnih napravah in instalacijah

Če smo obveščeni ali sami opazimo začetni požar, snamemo gasilni aparat z mesta kjer ga hranimo in ga prenesemo v bližino ognja ter ga postavimo na tla.

Aparat naj ne bo preblizu ognja, da vas ne opeče vročina.

Nato odvijemo z desno roko krilni vijak v nasprotni smeri urinega kazalca.

Ko je vijak odvit do kraja, primemo z desno roko gornji ročaj, z levo roko spodnji ročaj aparata ter ga obrnemo navzdol. Ustje aparata usmerimo na mesto, ki ga nameravamo pogasiti.

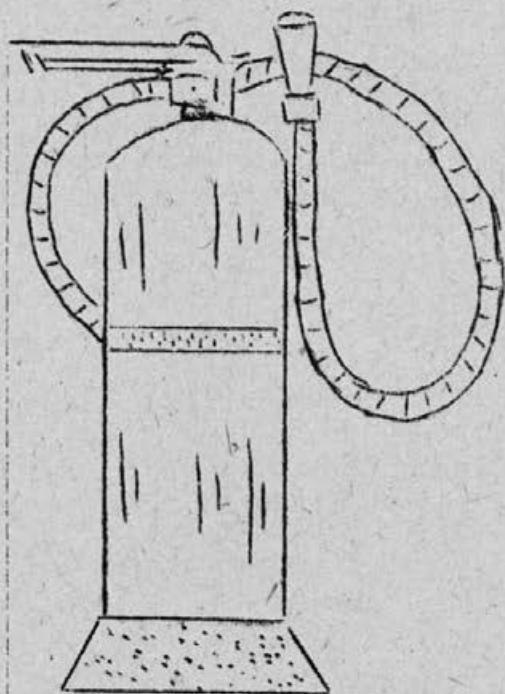
Ker je prišla voda, v kateri je raztopljena soda bikarbena, v dotik s kemikalijami, je pričel aparat delovati.

Če aparat kljub temu ne prične brizgati pene, je to znak, da je ustje aparata zamašeno. Zaradi tega tak aparat takoj odnesemo na mesto, kjer ni v bližini ljudi in ga ne doseže vročina, ker obstoja nevarnost eksplozije. Če pa imamo v bližini kak žebčič, žico ali podobno, lahko s temi predmeti predremo snov, ki se je nabrala v šobi aparata in aparat bo zopet normalno delal.

Ročni gasilni aparat CO₂, T 17

za gašenje z ogljikovim dioksidom

V jekleni posodi ovalne oblike je napolnjen plin CO₂ pod pritiskom do 60 atm.

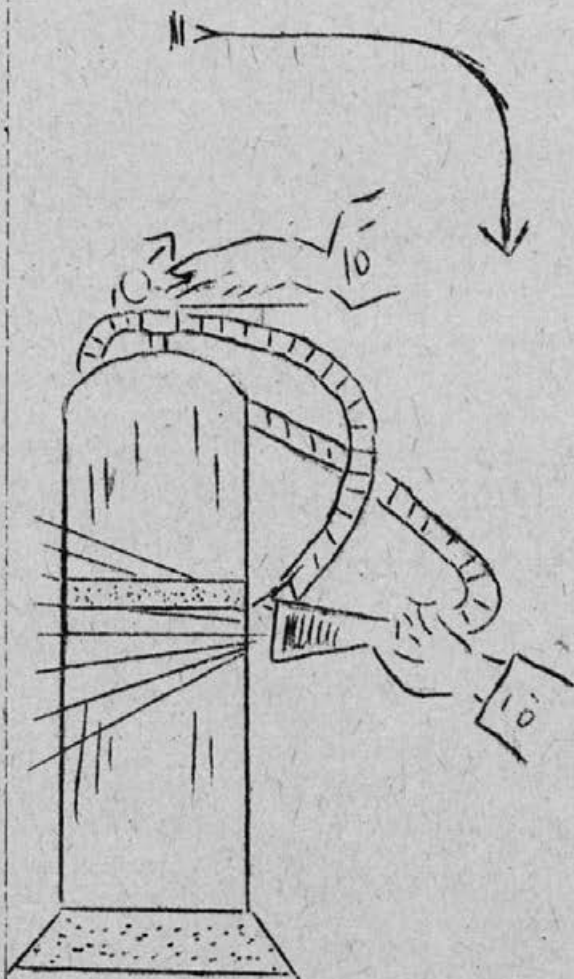
Aparat spoznamo po specifičnih oblikah, ki jih nimajo ostali gasilni aparati:

- Na glavi aparata je sprožilna ročica
- Na ventil je pritrjena pregibna cev, ki ima na koncu razpršilec iz plastične mase

Z NJIM GASIMO:

- električne aparate in instalacije
- lahko vnetljive snovi

Snov za gašenje je plin, ki ni elektro prevoden, zato lahko gasimo požare pri elektry napravah vseh napetosti. Pri gašenju naprav moramo paziti, da se ne dotaknemo delov naprave, karjaeprámo-bratovanju pod napetostjo električnega toka, ker ne vemo, če je naprava ali instalacija izključena ali ne.

Ko opazimo začetni požar ali smo o njem obveščeni, prenesemo aparat v bližino požara, vendar ne bliže kot 2 do 3 m. Nato primemo z desno roko razpršilec in ga usmerimo proti požaru. Z levo roko izvlečemo iz sprožilca varovalni cvtič ter ga s pritiskom na ročico pretrgamo plombno žico, nakar se aparat aktivira.

Aparati na CO₂ starejšega tipa se aktivirajo na sledeči način:

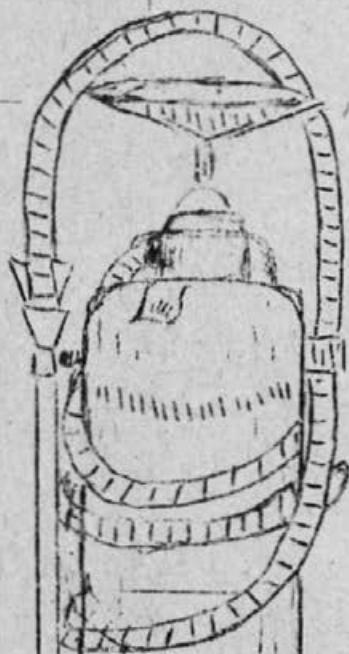
Prinesemo aparat v bližino požara, z desno roko primemo razpršilec in ga usmerimo proti ognju. Z levo roko pa odvijemo ventil, ki se nahaja na vrhu aparata. Ko je požar pogašen, ventil takoj zapremo. Plin, ki je še ostal v jeklenki, se lahko uporabi še za nadaljnje gašenje, vendar pa je priporočljivo, da se aparat, ki je bil uporabljen, da čimprej v polnjenje.

Z aparati CO₂ gasimo najučinkoviteje v zaprtih prostorih. Po lokaliziranju in zadužitvi požara moramo vse prostore dobro prezračiti, posebno pa še kletne prostore, jaške in kanale. Ker je plin CO₂ težji od zraka, sili k tlom in se v nižje ležečih prostorih nakopiči v tolikih količinah, da ispodrine kisik. Zato ne vstopamo v take prostore, dokler niso dobro prezračeni, ker se v njih lahko zadušimo. Ker plin nima ne vonja niti okusa, ne vemo da je prisoten, zato po uporabi tega plina moramo biti vedno oprezni.

Aparat na suho gašenje - gasilski prah "S - 416". Ročni gasilni aparati na suho gašenje se lahko uporabljajo za gašenje vseh vrst požarov. Z njimi lahko gasimo tudi vse vrste električnih naprav, ki so pod visoko napetostjo, dalje goreče tekočine, metale in drugo. Ni pa priporočljivo gašenje s tem aparatom telefonskih central ali ostalih finih aparatov, ker pride ta prašek med drsne ali druge ležaje in bi nanje kvarno vplival.

Uporaba: Ob priliki uporabe se aparat prenese na kraj požara, pritisne vzvod na ročniku in polagoma odpira ventil na jeklenki stisnjenega plina, ki se pri aparatih starejšega tipa nahajajo izven ohišja tega aparata. Plin iz jeklenke gre po cevki v aparat, premeša oziroma razrahlja prašek in ga istočasno potiska skozi gumijasto cevko in razpršilec v obliki razpršenega curka na goreči predmet. Popolna izpraznitev tega aparata ni potrebna, ker se ga lahko odpira in zapira, t.j. da lahko vsaki čas ugotovimo njegovo delovanje. Pri prekinitvi delovanja aparata se zapre ventil na jeklenki ter obrne aparat na robe in pritisne na vzvod ročnika tako, da spravimo iz aparata preostali pritisk.

Uporaba novejših aparatov na suho gašenje. Razlika med aparati na suho

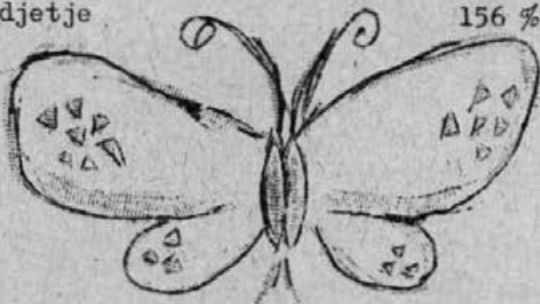

gašenje starejšega in novega tipa je v tem, da se pri novejših aparatih nahaja jeklenka s plinom CO₂ v ohišju aparata. Sam postopek aktiviranja novejšega aparata pa je sledeč: Na vrhu jeklenke se nahaja sklopka v kateri je razcepka. Ta razcepka se ob uporabi potegne ven, pritisne sklopka, nato za 2 - 3 sekunde popusti, da se poveča pritisk v aparatu in nato znova pritisne na sklopko, še prej pa se prime za ročnik in naravna v smeri požara.

GIBLJIVI DEL OD

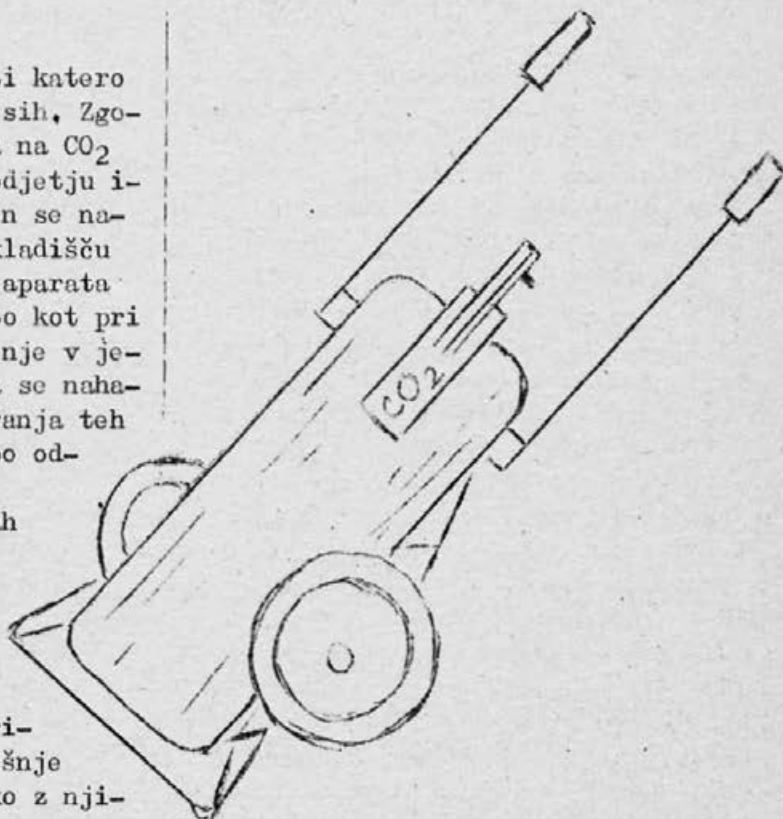
IZPLAČANO V MESECU SEPTEMBRU 1965

Smučarija	178 %
LO - telovadno orodje	154 %
Kovinska	145 %
Sedlarska	185 %
Skupno lesni	166 %
Podjetje	156 %

Merzer na suho gašenje

To so prevozni gasilni aparati katero ohišje se nahaja na dveh kolesih. Zgoraj ohišja se nahaja jeklenka na CO₂ in cev z ročnikom. V našem podjetju imamo 2 merzerja te vrste. Eden se nahaja v hali "B" drugi pa v skladišču vnetljivih tekočin. V ohišju aparata se nahaja gasilni prašek, isto kot pri ostalih aparatih na suho gašenje v jeklenki, ki je izven ohišja pa se nahaja plin CO₂. Prilikom aktiviranja teh naprav gre plin iz jeklenke po odvodni cevki v ohišje aparata, kjer se stvori pritisk in prah gre pod pritiskom skozi cev. Te naprave lahko uporabimo za gašenje vseh vrst požarov, zlasti vnetljivih tekočin in vseh ostalih stvari, tudi tistih, ki so pod električno napetostjo. Zaradi precejšnje količine gasilnega prahu lahko z njimi gasimo tudi večje požare.

Uporaba: Aparat pripeljemo na kraj požara, izravnamo - odvijemo cev, ki je na ohišju, potegnemo razcepko, ki se nahaja na ročici, oziroma vrhu jeklenke na CO₂, dvignemo ročico gor in operimo cev v ogenj.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE:

Vodoravno: 1. Tovarna športnega orodja, 23. Eben, 24. Iv, 25. Planica, 26. Re, 27. Rolf, 29. lek, 30. kanu, 32. zapor, 33. Akron, 35. or, 36. keson, 37. šilo, 38. deterg, 40. KZ, 41. vsi, 43. raj, 44. O, 45. sanke, 47. it, 48. kok, 49. Atos, 51. S, 52. kk, 53. skopu, 55. ~~12~~, 56. KS, 58. OM, 59. UO, 60. S, 62. mknjl, 63. Novak, 65. LV, 66. JAT, 67. Irska, 68. čč, 69. Ma, 71. KB, 73. Cf, 74. Al, 75. Emir, 78. plavž, 80. aec, 82. brus, 85. angina, 87. fon, 88. Institut, 91. Karaule, 93. tenis, 95. lati, 96. pravilnost.

99. sveca, 100. bradlja, 103. Alt, 104. ais, 106. dvajsetletnica podjetja.

Navpično: 1. telovadnica, 2. Oberstdorf, 3. vek, 4. an, 6. Niasa, 7. AVNOJ, 9. PP, 10. Ol, 11. raziskovalci, 12. tnala, 13. Nipon, 14. eco, 15. garderoba, 17. orati, 18. reket, 20. drog, 21. Jon, 22. Al, 28. fiskustura, 30. ker, 31. UN, 34. RR, 40. kopja, 42. Io, 48. konj, 50. skakalnica, 51. smuči, 52. Kulm, 53. smuk, 54. kk, 57. skala, 51. SKOJ, 64. VS, 70. tabu, 72. Begunje, 76. milost, 77. Ines, 78. ponev, 79. Žilbe, 80. astal, 81. etide, 83. rtp, 84. skalp, 85. ari, 86. nalaj, 87. Fevd, 89. Nart, 90. tajn, 92. avto, 93. TS, 94. saj, 97. Ran, 98. tla, 101. IT, 102. ai.

IZŽREBANI SO BILI:

1. nagrada: Prestrl Marija,
2. nagrada: Arh Julij,
3. nagrada: Čemažar Marija.

DIMENZIONIRANJE

SMUČI NA OSNOVI STATISTIČNE METODE

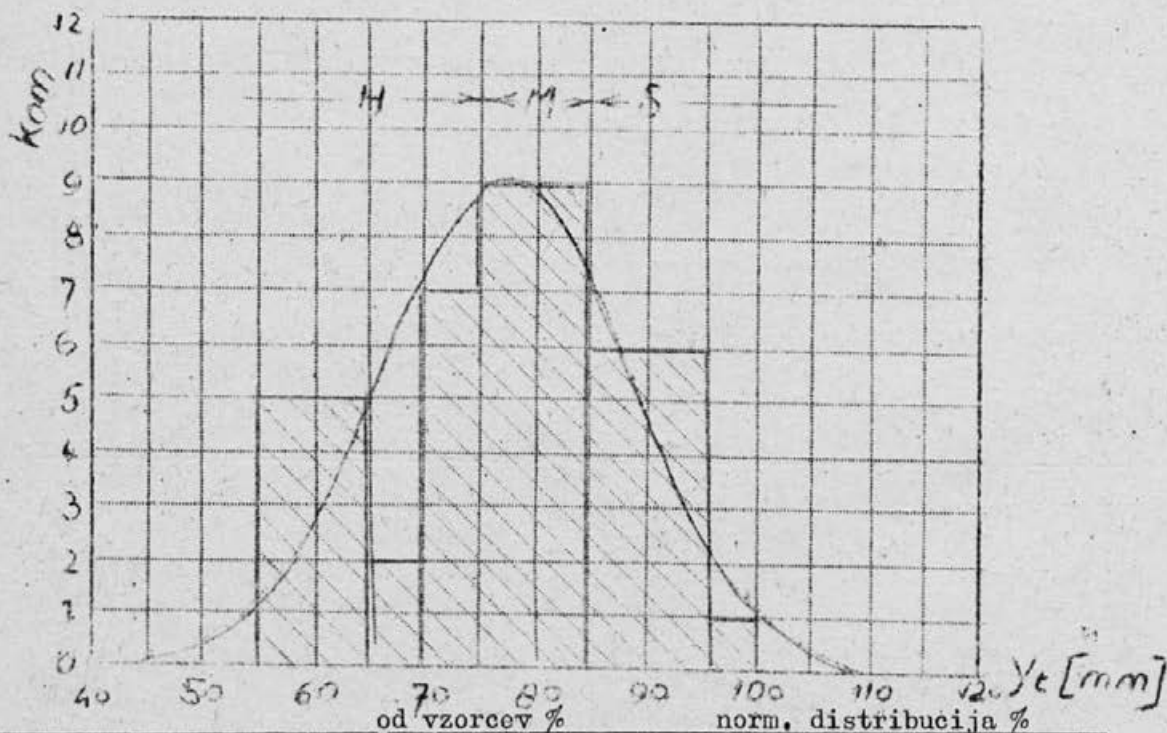
Ing. Robič Andrej

Odkar proizvajamo smuči na industrijski način se pojavlja vprašanje optimalnih dimenzij smuči. V serijski proizvodnji ni mogoče vplivati na kvaliteto izdelkov v toku same proizvodnje. Zato smo v inštitutu že pred dvema leti začeli z raziskavo mehanskih lastnosti in dimenzioniranjem smuči. Raziskave je financiral tudi sklad Borisa Kidriča. Nalogo smo končali in jo v kratkem izvlečku objavljamo.

Raziskani so vplivi poedinih elementov na mehanske lastnosti smuči. Funkcionalnost smuči zavisi poleg dobro vgrajenih kvalitativnih materialov še o osnovnih dimenzijah: širine, debeline, pravilnega mostičenja in vpliva jeklenih robnikov na elastičnost smuči.

Kljub enakim tabelarnim debelinam se trdote smuči med seboj razlikujejo. Distribucija trdot smuči je normalna, kar pomeni da je razmerje poedinih trdot smuči iste konstrukcije enako dokler ne menjamo debelin. To odstopanje v trdotah nastaja zaradi neizbežnih toleranc v debelinah lesa različne strukture in vpliva drugih materialov v kolikor njihova kvaliteta ni konkretna.

Primer: Na 50 izmerjenih komadah praktično enakih debelin metalnih smuči smo dobili sledečo distribucijo.

	od vzorcev %	norm. distribucija %
trdota H	38	41
trdota M	36	34,2
trdota S	26	24,5

Torej kljub enotnim debelinam imajo smuči različne upogibe, odnosno trdote. Ta disperzija odgovarja vsem težam smučarjev seveda če zahteva niso še posebno določene (smuči za italijanski trg). Po vsem tem lahko trdimo da bi izdelovali lahko smuči po enotnih tabelah debelin.

Cilj naloge je bil torej dvojen:

1. Izdelati metodo dimenzioniranja smuči in
2. Izdelati metodo klasifikacije proizvedenih smuči, ki bo na enostaven in za prakso dovolj točen način dala možnost, da bo vsak različno težak smučar s približno tehniko smučanja smučal s smučmi enakih mehanskih lastnosti.

Rezultati praktičnega preiskusa metode dimenzioniranja in statistična obdelava podatkov so potrdili da je metoda za prakso dovolj točna. Metoda temelji na statistično ugotovljenih zvezah med debelinami smuči in upogibno linijo. Pri tem pa se upoštevajo debeline merilnega dela smuči - polizdelka - in upogibno linijo gotovih smuči. Za praktično uporabo izsledkov raziskave je v praksi potrebno izdelati le 4 pare smuči kot eksperimentalni vzorec na osnovi katerih se statistično izračunajo enačbe za vsa merila mesta vzdolž smuči. Te enačbe so veljavne za smuči iste konstrukcije kot eksperimentalni vzorec. Najboljši rezultati so doseženi na metalnih in plastičnih smučeh, kjer bo nastopale kot polnilni material. Pri lesenih smučeh kjer je vpliv različne strukture lesa veliko večji, je metoda manj točna in se zato zahteva večji eksperimentalni vzorec.

X

KINO RADOVLJICA

NEŽNA KOŽA - Francoski film

15. 10. 1965 ob 20 uri

17. 10. 1965 ob 18 uri

STRELJANJE V DODGE CITY-U - Ameriški barvni film

16. 10. 1965 ob 18 uri

17. 10. 1965 ob 10 uri matin.

LANSKO LETO V MARIENBADU - franc. film

19. 10. 1965 ob 20 uri

20. 10. 1965 ob 18 in 20 uri

HATARI - Ameriški barvni pustol. film

21. 10. 1965 ob 20 uri

23. 10. 1965 ob 20 uri

24. 10. 1965 ob 15 uri

TRIUMF MIHAJLA STROGOVA - Francoski barvni pustolovski film

22. 10. 1965 ob 20 uri

23. 10. 1965 ob 18 uri

24. 10. 1965 ob 18 in 20 uri

MELODIJE V KLETI - Francoski kriminalni film

26. 10. 1965 ob 20 uri

27. 10. 1965 ob 18 in 20 uri

AMERIKA, AMERIKA - Ameriški film

28. 10. 1965 ob 20 uri

30. 10. 1965 ob 20 uri

31. 10. 1965 ob 17 in 20 uri

DOGODEK KI JE RAZBURIL SVET - Ameriški

29. 10. 1965 ob 20 uri

1. 11. 1965 ob 18 in 20 uri

OBOROŽENI ROP - Angleški barvni krimin.

30. 10. 1965 ob 18 uri

ČRNI OREL - Mehiški barvni film

31. 10. 1965 ob 15 in 10 uri

ZADNJA ZIMA - Danski vojni film

2. 11. 1965 ob 20 uri

3. 11. 1965 ob 18 in 20 uri

DRUGI ČLOVEK - Ameriški barvni pustol.

4. 11. 1965 ob 20 uri

6. 11. 1965 ob 20 uri

7. 11. 1965 ob 16 in 20 uri

govorimo

Ing. Jurij Hočevar

Z razvojem tehnoloških postopkov v naši proizvodnji se vedno česče znajdemo pred vprašanjem kako naj imenujemo ta ali oni postopek, stroj, orodje, del izdelka in podobno. Resnično naša materinščina je mlada, tehnika pa je v razvoju, zato je prav tehniško izrazoslovje skromno in besedni zaklad ni zadosti bogat, da bi mogli zajeti vso tehniško razgibanost.

Tu in tam si moramo celo posoditi radi ali neradi tujko, da vsaj približno izrečemo svojo misel in da se sporazumemo. Nekaj tujk smo udomačili in nam dobro služijo, nekaj pa jih bije v ušesa, posebno, če že imamo svojo domačo besedo. Torej izogibajmo se nepotrebne porabe tujk, posebno pa še če zanesljivo ne vemo kaj točno pomenijo. Nepravilna poraba tujk je čez vse neresna in smešna.

Naj navedem nekaj primerov. Čul sem napačno in smešno uporabljati latinsko besedo lumen, luminis, ki pomeni luč in enoto za merjenje jakosti svetlobe. V pogovoru pravilno rečemo "ta Janez pa ni nobena luč", hočemo reči, da ni nič posebnega, n.pr. po svoji sposobnosti. Zelo smešno pa je, če nekdo ne uporablja pravilno tujke in pravi "Janez ni noben volumen" (prav lumen = luč). Volumen pa pomeni "vsebino" n.pr. volumen soda. Izraza sta si po izgovorjavi zelo podobna, vendar po pomenu popolnoma različna.

Na našem komercialnem seminarju smo slišali v razpravi naše trgovsko poslovanje mora biti kurantno v razmerju do kupcev - smučarjev. Govornik pa je hotel reči: naša trgovina mora biti kulantna

do kupcev. Zelo podobno, samo l se je kradoma spremenil v r, pa je vse narobe in smešno.

Beseda kulanten - ustrežljiv, vljuden, uslužen

beseda kuranten (prav kurenten) - tekoč, vsakdanji.

Ali razumete kako smešno je to človeku, ki pozna pravilno porabo takih besedi. Zato preverite svoje izražanje in ~~o~~ostanite, če je le mogoče pri svoji lepi materinščini.

Ne mislim pa posvetiti tujkam teh vrstic, želim pa poklicati na plan vse

skupen

tiste člane naše delovne skupnosti, ki jim je domač jezik ljub in ki ga žele obogatiti in očistiti vse tuje navlake.

Naše tehniško besedje nismo še tako obogatiti, da bi res brez težav razpravljali o proizvodnji smuči in ostalih izdelkov in sploh, da bi se enotno in razumljivo izražali.

Težko bo nekdo boljše od nas pravilno nekaj povedal o smuči in o delih, oblikah smuči. V izražanju si nismo enotni, naša poročila, dopisi, naročila, nalogi vsebujejo vrsto različnih besed za iste pojme. Mnogo teh je neuporabnih in napačnih. Zaorimo ledino in pričnimo čistiti njivo ter odvržimo plevel. Naš domač jezik, Slovenski pravopis ter Splošni tehniški-slovar ter pravilno pojmovanje materinščine naj nam bodo vodniki pri kovanju tehniškega jezika za našo smuško panogo.

jezik! ~

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Splozka tla in nered povzročata nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževalce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovalkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana jenevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!